

Silvia B., 'Le Noirceur', 2011

Duistere materie

Op 'Dark Matters' staat de verbeelding van een duister universum centraal. In verschillende disciplines wordt op poëtische of juist op dreigende wijze een wereld vol chaos en verwarring geschapen. De installatie *Retreat* van Sandro Setola toont een ondergronds gangenstelsel dat aan een mentale ruimte doet denken. Renie Spoelstra tekent met houtskool een duister bos op monumentaal formaat, en de landschappen op de donkere foto's van Fiona Weir ontvouwen zich langzaam voor de ogen van de toeschouwer. Dirk van Lieshout grijpt terug op een zwarte bladzijde uit de geschiedenis. Zijn geluidsinstallatie *Rumoer* bestaat uit putdeksels waaruit hoorspelen en soundscapes opklinken over revoltes en bloedige opstanden op het Amsterdamse eiland Kattenburg in 1911. Maar in elk werk is ook de relatie met de huidige financiële crisis en sociaal-maatschappelijke onrust voelbaar. Andere deelnemers zijn Silvia B., Marc Bijl, Marielle Buitendijk, Dario D'Aronco, Jeroen Kuster en Charl Landvreugd.

Rotterdam, TENT; tot en met 1 december; MK gratis; 010-4135498; www.tentrotterdam.nl

Filmgeschiedenis

In veertig jaar tijd verzamelde de heer Ennik 750 films, waaronder veel unieke kopieën. In de jaren negentig schonk de familie de collectie, negentig jaar filmgeschiedenis, aan het filmmuseum. Hoogtepunten zijn nu in Eye te zien. Dochter Joyce toont *Stills*, gebaseerd op filmbeelden uit de collectie.

Amsterdam, Eye, 5 oktober t/m 3 november; MK gratis; www.eyefilm.nl

Rembrandt

Teylers Museum heeft een grote collectie tekeningen en etsen van Rembrandt. 'De 100 mooiste Rembrandts' omvat een keuze uit deze rijke voorraad. Voor de lijsten om de prenten is geld gevonden via crowdfunding en op de website vertellen beroemden over hun mooiste Rembrandt.

Haarlem, Teylers Museum, tot en met 19 januari; MK gratis; www.teylersmuseum.nl

Film en video

Boijmans heeft een speciale videoruimte gecreëerd voor de vertoning van video's en (gedigitaliseerde) films. Elke drie maanden vindt daar een nieuwe presentatie plaats, aangevuld met relevante kunstwerken en objecten. De eerste presentatie is gewijd aan Erkkä Nissinen en Nathaniel Mellors. Rotterdam, Museum Boijmans Van Beuningen, tot en met 12 januari; MK gratis; www.boijmans.nl

Wit

Het grootschalige project 'Zwart/Wit' van het Nederlands Fotomuseum verwijst in de eerste plaats naar fotografie, naar oude zwart-witfoto's. Maar ook worden de historische, culturele en maatschappelijke betekenissen van zwart en wit onderzocht. 'Wit' is het uitgangspunt van deze tentoonstelling en toont werk van een groot aantal internationale fotografen, kunstenaars en ontwerpers, voornamelijk uit de eigen collectie, die zich hebben laten inspireren door wit. Dit kan op letterlijke wijze gebeuren, maar ook door te verwijzen naar connotaties van wit, zoals een nieuw begin of een onbeschreven blad.

Rotterdam, Nederlands Fotomuseum; tot en met 5 januari; MK gratis; 010-2030405; www.nederlandsfotomuseum.nl

Berndnaut Smilde, 'Nimbus NP3', 2012
(foto: Cassander Eeftinck Schattenkerk)